

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımına ilişkin görüşleri¹

Canan Akyol², Ali Ekber Gülersoy³, Sevgi Demir⁴

^{2,3} Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, İzmir, Türkiye.

⁴ Bağımsız Araştırmacı, Sosyal Bilgiler Eğitimi, İstanbul, Türkiye.

ÖZET

Bu çalışmada, sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu İzmir'de Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapmakta olan 14 sosyal bilgiler öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Veriler, içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçları incelendiğinde, sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullandıkları konular arasında; iklim, ekonomik faaliyetler, hak ve özgürlükler, meslekler, demokrasi, doğal afetler, iletişim, kültürel özellikler, nüfus ve dağılışı, olaylar ve sonuçları, sorumluluklar ile yönetim birimleri dikkat çekmektedir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımının öğrenmeye etkilerine yönelik görüşleri kapsamında; ilgi çekme, bilginin anlaşılması, bilginin kalıcılığı, öğrenmeyi kolaylaştırma, aktif katılım, bilginin somutlaşması, empati becerisini geliştirme, dersi eğlenceli kılma, konuyu içselleştirme, öğrenme isteğini artırma ile yaşama hazırlık öne çıkmaktadır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini aktarmalarının, öğrencilerin kendi deneyimlerini aktarmalarına etkilerine yönelik görüşleri; ilgi çekme, aktif katılım, dersi sevme, konuyu içselleştirme, öz güveni artırma ile mutlu etme üzerine yoğunlaşmıştır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullanırken dikkat etmeleri gereken başlıca unsurlar ise konudan sapmama, zaman kontrolünü sağlama, öğrencinin gelişim düzeyine uygunluk ile öğrencinin ilgisini çekme olarak ortaya konmuştur. Araştırma sonuçları kapsamında öneriler sunulmuştur.

ANAHTAR KELİMELER

Sosyal bilgiler, günlük yaşam, deneyim, öğretmen.

Social studies teachers' opinions regarding the use of daily life experiences in courses

ABSTRACT

In this study, it is aimed to determine the opinions of social studies teachers regarding the use of daily life experiences in courses. For this purpose, the phenomenological design, one of the qualitative research methods, was used in the study. The study group of the research consists of 14 social studies teachers working in schools affiliated with the Ministry of National Education in İzmir. The data were collected through a semi-structured interview form developed by the researchers. The data were analyzed using the content analysis technique. When the results of the study were examined, climate, economic activities, rights and freedoms, professions, democracy, natural disasters, communication, cultural characteristics, population and distribution, events and

¹ İlgili çalışma T.C. İzmir Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün, 30.12.2021 tarih ve E-12018877-604.01.02-40136896 sayılı yazısı ile alınan araştırma izni doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Atrf: Akyol, C., Gülersoy, A. E., & Demir, S. (2024). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımına ilişkin görüşleri. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 14(4), 1634-1646. <https://doi.org/10.48146/odusobiad.1571921>

their consequences, responsibilities and administrative units were among the topics that social studies teachers used daily life experiences in courses. Social studies teachers' opinions regarding the effects of using daily life experiences in courses on learning are as follows; attracting interest, understanding the knowledge, retention of knowledge, facilitating learning, active participation, concretizing knowledge, developing empathy skills, making the course enjoyable, internalizing the subject, increasing the desire to learn and preparation for life. The opinions of social studies teachers regarding the effects of sharing daily life experiences in courses on students' sharing their own experiences were focused on attracting interest, active participation, enjoying the course, internalizing the subject, increasing self-confidence and making students happy. The main issues that social studies teachers should pay attention to when using daily life experiences in courses are not deviating from the subject, ensuring time control, suitability to the student's developmental level and capturing the student's interest. Suggestions were presented within the scope of the research results.

KEYWORDS

Social studies, daily life, experience, teacher.

Giriş

Sosyal bilgiler, sosyal bilimlerin yanında, bireylerin, grupların ve toplumların anlaşılmasıyla doğrudan ilgili olan herhangi bir alandan seçilmiş bilgiler ve bu bilgilerin vatandaşlık eğitimine uygulanmasını içermektedir (Martorella, 1998, s. 7). Toplumsal yaşamı düzenleyen tüm ilke ve genellemeler sosyal bilgiler alanının konusunu oluşturabilir (Sönmez, 2010, s. 3). Sosyal, beşerî ve doğa bilimlerden edinilen ilgili bilgilerin disiplinler arası bir yaklaşımla bütünleştirilerek ele alındığı sosyal bilgilerin, Sosyal Bilgiler Ulusal Konseyi (National Council for the Social Studies [NCSS], 2023) tarafından yapılan güncel tanımı, "öğrencileri yerel, ulusal ve küresel sivil yaşama hazırlayan bireyler, topluluklar, sistemler ve bunların zaman ve mekân içindeki etkileşimlerinin incelenmesi" olarak ifade edilmekte olup, tanımda yaşama hazırlığa işaret edilmektedir. Öğrencilerin yaşama hazırlanmasında öğretim sürecini güncel olaylarla ilişkilendirmek, yeni bilgi, beceri ve değerlerin kazandırılmasını sağlamaktadır (Binbaşoğlu, 2004). Toplumun birer üyesi olan sosyal bilgiler öğretmenleri, derslerde çeşitli konularda edindikleri deneyimleri açık veya örtük biçimde öğrencilerine yansıtabilmektedir. Sosyal bilgiler dersi öğretim programında (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2024, s. 4), sosyal bilgiler dersinin temel yaklaşımı ve özel amaçlarında; "Program içerisinde günlük yaşam ile köprü kurulması ve öğrencilerin gerekli becerileri gerçek yaşamla bağlantılı bir şekilde deneyimleyerek edinmeleri amaçlanmıştır." şeklinde günlük yaşam deneyimlerine dikkat çekildiği görülmektedir.

Öğrenciler her gün çok çeşitli güncel olaylarla karşılaşmaktadır. Medya aracılığıyla sayısız habere erişim olanağı olsa da yalnızca bazı haberler çocukların toplumsal eğitimiyle ilgilidir. Öğretmenler, öğrencilere uygun olacağına inandıkları, onların ilgisini çekebilecek, sosyal bilgiler dersine dâhil edilebilecek ve böylece sosyal anlayışı zenginleştirecek olay ve konuları seçerek önemli rol oynamaktadırlar (Michaelis ve Garcia, 1996, s. 274). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullanmaları, soyut bilgilerin somutlaştırılmasına yardımcı olarak öğrencilere anlamlı örnekler sunabilir. Böylece öğrencilerin öğrendiklerini gerçek dünyada nasıl uygulayabileceklerini anlamaları kolaylaşabilir.

Alanyazında günlük yaşam deneyimleri doğrultusunda sosyal bilgiler dersinde güncel olaylarla ilgili araştırmaların; derslerde kullanımı (Akkan ve Akhan, 2020; Bekret, 2019; Kan ve Demirhan, 2019; LeCompte vd., 2017; Pescatore, 2007; Sağlamgöncü ve Deveci, 2023; Sömen, 2020; Street, 2002), görüşler (Akdağ vd., 2014; Bozkurt, 2017; Demirezen, 2023; Deveci, 2007; Dönmez ve Yel, 2022; Gedik, 2010; Haas ve Laughlin, 2000; Memişoğlu ve Güçin, 2017; Sağlamgöncü ve Deveci, 2023; Yıldırım ve Özmen, 2022), deneyimler (Gürkan, 2009; Gürkan vd., 2020), akademik başarıya etkisi (Arın ve Deveci, 2008; Batti, 2016; Zemin, 2013), eleştirel düşünme (Gürdoğan Bayır, 2010) ve karar verme (Akdaş, 2013) becerilerine etkisi, sosyal problemlere duyarlılıklara etkisi (Eryılmaz ve Çengelci Köse, 2017) ile ders kitaplarının incelenmesi (Akdağ vd., 2014; Demirkaya Gedik, 2008; Öztürk ve Veziroğlu, 2020; Taşkın ve Memişoğlu, 2019) bağlamında ele alındığı belirlenmiştir.

Sosyal bilgiler derslerinde günlük yaşam deneyimlerinin kullanıldığı konuların belirlenmesinde, günlük yaşam deneyimlerinin öğrenmeye ve öğrenci deneyimlerine etkilerinin göz önünde bulundurulmasında ve günlük yaşam deneyimlerinin sosyal bilgiler derslerinde etkili bir şekilde kullanabilmesinde sosyal bilgiler öğretmenlerine önemli görevler düşmektedir. Söz konusu nedenle bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin günlük yaşam deneyimleriyle ilgili görüşleri, günlük yaşam deneyimlerinin kullanıldığı konular ve bunları kullanırken dikkat edilecek noktalarla birlikte öğrenme ve öğrenci deneyimleri üzerine etkilerinin ortak yönleri öne çıkarılarak detaylı şekilde incelenmiştir. Bu kapsamda araştırmayla elde edilen sonuçların sosyal bilgiler dersinin misyonu ve vizyonu çerçevesinde öğretmenlerin derslerinde günlük yaşam deneyimlerini işe koşması açısından önem arz ettiğini söylemek mümkündür. Ayrıca bu çalışmanın sosyal bilgiler eğitimi araştırmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Buradan hareketle araştırmmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Söz konusu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullandıkları konular nelerdir?
2. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımının öğrenmeye etkilerine yönelik görüşleri nelerdir?
3. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini aktarmalarının, öğrencilerin kendi deneyimlerini aktarmalarına etkilerine yönelik görüşleri nelerdir?
4. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullanırken dikkat etmeleri gereken unsurlar nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Araştırma, sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımına ilişkin görüşlerinin ortaya konması amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) desenine göre yapılandırılmıştır. Etkili, duygusal ve çoğunlukla yoğun insan deneyimlerini incelemek için uygun olan fenomenolojik yaklaşımda, bir fenomeni deneyimleyen kişilerin deneyimlerinin özünü tanımlayan bütüncül bir betimleme yapılmaktadır (Creswell, 2015, s. 77; Merriam, 2013, s. 26). Bu araştırmada, günlük yaşam deneyimleri fenomenini derslerinde sıklıkla kullandığını belirten sosyal bilgiler öğretmenlerinden veri toplanmıştır. Araştırma, fenomenolojik araştırma türlerinden betimleyici fenomenolojiye uygundur. Bireylerin bildikleri şeyin ne olduğuyla ilgilenen betimleyici fenomenolojide temel amaç, insanların algılarının ve deneyimlerinin betimlenmesidir (Ersoy, 2017, s. 88). Bu doğrultuda sosyal bilgiler öğretmenlerinin deneyimlerini betimlemek amaçlanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu İzmir’de MEB’e bağlı okullarda görev yapmakta olan 14 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubundaki sosyal bilgiler öğretmenlerinin cinsiyetlerine yönelik bilgiler Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1 Araştırmanın çalışma grubu

Cinsiyet	<i>n</i>
Kadın	7
Erkek	7
Toplam	14

Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme göre belirlenmiştir. Zengin bilgi içeren durumları amaçlı şekilde seçebilmeyi sağlayan amaçlı örnekleme yöntemi, nitel araştırmalarda küçük örneklem üzerine bir fenomenin derinlemesine anlaşılmasına ve incelenmesine olanak tanımaktadır (Patton, 2014, s. 46). Ölçüt örnekleme yönteminde ise

önceden belirlenen ölçütleri karşılayan durumlar incelenmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 122). 26 sosyal bilgiler öğretmeniyle 3-6 Ocak 2022 tarihlerinde yüz yüze gerçekleştirilen ön görüşmelerde, öğretmenlere derslerinde günlük yaşama ilişkin deneyimlerden ne sıklıkla yararlandıkları sorulmuştur. Bu görüşmelerde derslerde günlük yaşam deneyimlerinden sıklıkla yararlandığını ifade eden 14 sosyal bilgiler öğretmeniyle araştırma yürütülmüştür.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmadan önce gerekli izinler alınmıştır. Araştırma, İzmir Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün, 30.12.2021 tarih ve E-12018877-604.01.02-40136896 sayılı yazısı ile alınan araştırma izni doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Görüşme formları uygulanmadan önce sosyal bilgiler öğretmenlerine bilgilendirilmiş gönüllü onam formu imzalatılmıştır. Veri toplama sürecinde etik ilkelere özen gösterilmiştir. Çalışmada araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

Araştırmanın izinleri alındıktan sonra literatür taraması yapılarak ve uzman görüşü alınarak yarı yapılandırılmış görüşme formu geliştirilmiştir. Görüşme formunda altı soru bulunmaktadır. İki sosyal bilgiler alan eğitimi ve bir dil uzmanından uzman görüşü alınmıştır. Bir alan eğitimi uzmanı, öğretmenlerin konuyla ilgili günlük yaşam deneyimlerinin aktarılmasının, öğrencilerin kendi deneyimlerini aktarmalarına etkileri ile ilgili görüşme sorusunun örneklendirilmesi gerektiğini belirtmiş ve soruda ilgili düzeltme yapılmıştır.

Araştırma verileri; derslerinde günlük yaşam deneyimlerinden yararlanan sosyal bilgiler öğretmenlerini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen ön görüşme, pilot uygulama ve asıl uygulama olmak üzere üç aşamada elde edilmiştir. Geliştirilen görüşme formunun anlaşılabilirliğini ve amaca uygunluğunu tespit etmek için bir sosyal bilgiler öğretmeniyle İzmir'de MEB'e bağlı bir ortaokulda 7 Ocak 2022 tarihinde pilot uygulama yapılmış ve bu uygulama 15 dakika sürmüştür. Pilot uygulamada herhangi bir sorunla karşılaşılmadığından forma son hâli verilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu, kişisel bilgiler ile görüşme sorularından oluşmaktadır. Görüşmede sosyal bilgiler öğretmenlerine; sosyal bilgiler dersinde günlük yaşam deneyimlerini kullandıkları konular ve örnekler, günlük yaşam deneyimlerinin kullanımının öğrenmeye etkileri, öğretmenlerin konuyla ilgili günlük yaşam deneyimlerini aktarmalarının, öğrencilerin kendi deneyimlerini aktarmalarına etkileri ve günlük yaşamdaki deneyimlerin kullanılmasında dikkat edilmesi gereken hususlar sorulmuştur. Asıl uygulamanın verileri 10-21 Ocak 2022 tarihlerinde yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla yazılı olarak toplanmıştır. Görüşmeler öğretmenler odasında gerçekleştirilmiş ve her görüşme yaklaşık 10-15 dakika arasında olmak üzere toplam 190 dakika sürmüştür. Araştırmadan elde edilen verilerin tamamı bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri, MAXQDA yazılımı kullanılarak nitel araştırma yaklaşımına uygun olarak içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir. İçerik analizinde birbirine benzeyen veriler, belli kavramlar ve temalar doğrultusunda bir araya getirilmekte ve düzenlenmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 242). Bilgisayar ortamına aktarılan veriler araştırmacılar tarafından kodlanmıştır. Kodlanan veriler karşılaştırılarak kodlara son hâli verilmiştir. Araştırmanın birinci bulgusu kapsamında 29, ikinci bulgusu kapsamında 24, üçüncü bulgusu kapsamında 22, dördüncü bulgusu kapsamında 7 kod ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan kodlar arasındaki ortak yönlerden hareketle veriler belirli temalar altında toplanmıştır. Veriler, kodlara ve temalara göre düzenlenmiş, bulgular doğrudan alıntılarla sunulmuştur.

Araştırmanın niteliğini artırmak amacıyla Lincoln ve Guba (1985) tarafından önerilen stratejiler dikkate alınmıştır. İnanırcılığı artırmak için veriler nesnel bir yaklaşımla toplanmış ve sonuçlar nesnel bir yaklaşımla ortaya konmuştur. Araştırma sonuçlarının aktarılabilirliğini artırmak için veriler ayrıntılı olarak betimlenmiş ve çalışma grubu seçilirken amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tutarlık incelemesi doğrultusunda verilerin toplanmasında, kodlanmasında ve

sonuçlarla ilişkilendirilmesinde benzer bir yaklaşım benimsenmiştir. Araştırmanın ham verileri, kodlamalar ve çıkarımlar muhafaza edilerek teyit edilebilirlik sağlanmıştır. Araştırmanın etik boyutunda raporlaştırma aşamasında sosyal bilgiler öğretmenlerine yönelik herhangi bir kişisel bilgiye yer verilmemiş, öğretmenlere Ö1, Ö2...Ö14 şeklinde kod verilmiştir. Görüşmelerde gönüllülük esas alınmıştır.

Bulgular

Araştırma kapsamında bulgular, alt problemlerle ilişkili olarak dört başlık altında irdelenmiştir.

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Derslerde Günlük Yaşam Deneyimlerini Kullandıkları Konular

Görsel 1 Sosyal bilgiler derslerinde günlük yaşam deneyimlerinin kullanıldığı konular

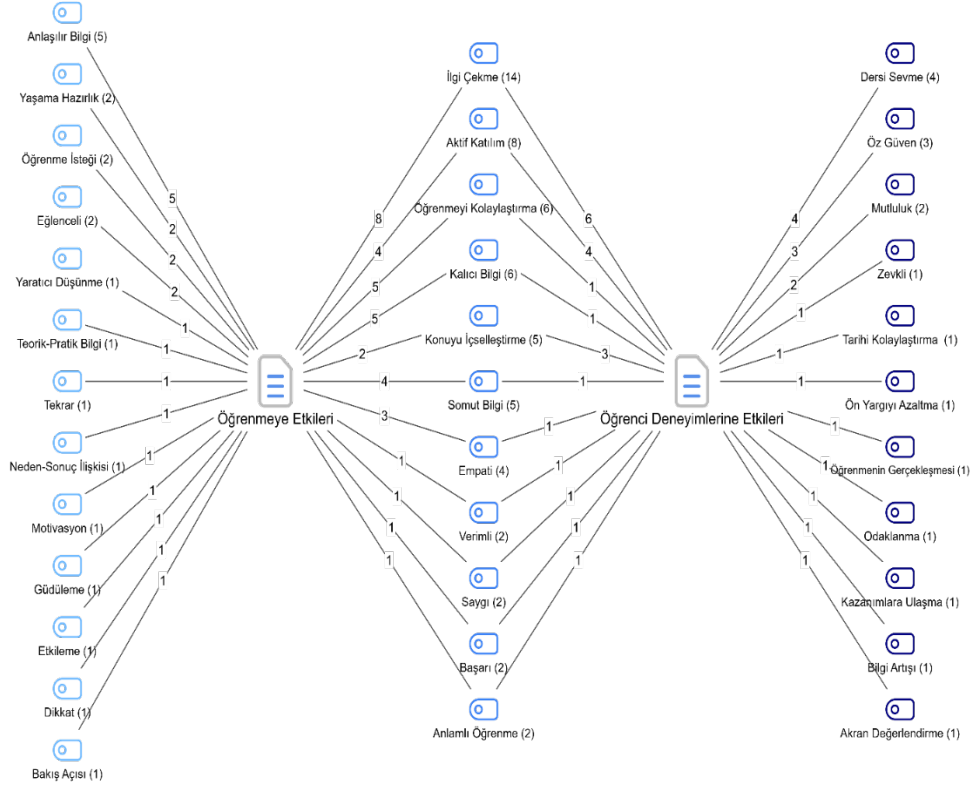
Görsel 1’de yer aldığı üzere sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullandıkları konular; iklim (f:7), ekonomik faaliyetler (f:6), hak ve özgürlükler (f:4), meslekler (f:4), demokrasi (f:2), doğal afetler (f:2), iletişim (f:2), kültürel özellikler (f:2), nüfus ve dağılışı (f:2), olaylar ve sonuçları (f:2), sorumluluklar (f:2), yönetim birimleri (f:2), çalışma hayatında kadınlar (f:1), doğal kaynaklar (f:1), dünyadaki güncel olaylar (f:1), gelenek ve görenekler (f:1), geleneksel el sanatları (f:1), genel ağıın kullanımı (f:1), halk oyunları (f:1), kültür ve uygarlık (f:1), sivil toplum kuruluşları (f:1), teknolojik gelişmeler (f:1), toplum (f:1), toplumsal kurallar (f:1), toplumsal roller (f:1), tüketici hakları (f:1), uluslararası ilişkiler (f:1), ülkemizin güzellikleri (f:1) ve yeryüzü şekilleri (f:1) olarak belirlenmiştir. Sosyal bilgiler derslerinde günlük yaşam deneyimlerinin kullanıldığı konulara yönelik öğretmenlerin görüşlerinden örnekler şöyledir:

“Sosyal bilgiler dersimizde günlük hayattaki deneyimleri kullanmayı çok önemsiyorum. Her dersimde kullanıyorum... Örneğin; ‘Yeryüzünde Yaşam’ ünitesini işlerken, farklı bölgelerde görev yaptığım için o bölgelerin (şehirlerin) iklim ve yeryüzü özelliklerini anlatırken kendi deneyimlerimi örneklendirerek anlatıyorum. Ebru sanatı, çinicilik, katı’ sanatıyla uğraştığım için Türk el sanatları konularında kendi çalışmalarımın okula getirerek anlatıyorum. Öğrenciler birebir inceleme imkânı buluyorlar. Öğrenmeleri kalıcı oluyor. Ayrıca eğlenceli. Türk halk müziği konusunu işlerken ya da iletişim konulu kazanımları işlerken sekiz yıl radyo televizyon sektöründe hizmet vermiş bir sunucu ve programcılık deneyimlerimi aktarıyorum” (Ö9).

“Bana göre sosyal bilgiler dersi günlük hayatla en çok ilişkilendirilebilecek olan derstir. Dersimizin öğretim programı, üniteleri ve konu başlıklarının tamamı günlük yaşamımızla doğrudan bağlantılıdır. Bu nedenlerle ders işlerken günlük hayatta edindiğim deneyimleri öğrencilerimle paylaşıyorum... Birkaç örnek vermem gerekirse; sivil toplum kuruluşları konusu işlenirken Kızılay konusunda kan bağışının önemini vurgularken, abimin kalp ameliyatı sırasında Kızılay’dan kan aldığımızı ve ihtiyacımızı hızlıca giderdiklerini ve abimin ameliyatında ve yaşama tutunmasında Kızılay’ın oynadığı rolü anlatıyorum. Doğal afetler, deprem konusunu işlerken ‘Deprem sırasında nasıl davranmalıyız?’ sorusunu cevaplarken, 30 Ekim İzmir depreminin canlı ders (online) sırasında gerçekleştiğini ve o anda tüm öğrencilerime panik yapmamalarını ve güvenli bir yerde hayat üçgeni oluşturmaya çalışmalarını söylediğimi ve bunun işe yaradığını anlatıyorum” (Ö7).

“Meslek seçimi yaparken öğretmenlerini gözlemleyerek gerçekten bu mesleği isteyerek tercih edenlerin mesleki anlamda ne kadar mutlu olduklarını ama şartlar gereği bu mesleği seçenlerin olumsuz, isteksiz şekilde her gün bu mesleği yapmaları, meslek seçiminin ne kadar önemli olduğu ve bu meslekleri gerçekten kendi istekleriyle seçmeleri gerektiği vurgulanır” (Ö4).

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Derslerde Günlük Yaşam Deneyimlerinin Kullanımının Öğrenmeye Etkilerine Yönelik Görüşleri

Görsel 2 Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullanmalarının öğrenme ve öğrencilerin kendi deneyimlerini aktarmaları üzerine etkileri

Görsel 2'de yer aldığı üzere sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımının öğrenmeye etkilerine yönelik görüşleri; ilgi çekme ($f:8$), bilginin anlaşılması ($f:5$), bilginin kalıcılığı ($f:5$), öğrenmeyi kolaylaştırma ($f:5$), aktif katılım ($f:4$), bilginin somutlaşması ($f:4$), empati becerisini geliştirme ($f:3$), dersi eğlenceli kılma ($f:2$), konuyu içselleştirme ($f:2$), öğrenme isteğini artırma ($f:2$), yaşama hazırlık ($f:2$), anlamlı öğrenme ($f:1$), bakış açısını genişletme ($f:1$), başarı ($f:1$), dikkati artırma ($f:1$), öğrenciyi etkileme ($f:1$), öğrenciyi güdüleme ($f:1$), motivasyonu artırma ($f:1$), neden-sonuç ilişkisi kurmayı sağlama ($f:1$), saygı değerini kazandırma ($f:1$), tekrar ($f:1$), teorik ve pratik bilgiyi birleştirme ($f:1$), dersi verimli kılma ($f:1$) ve yaratıcı düşünme becerisini geliştirme ($f:1$) şeklinde ortaya konmuştur. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımının öğrenmeye etkilerine yönelik görüşlerinden örnekler şöyledir:

“Günlük hayattaki deneyimlerimin derslerde kullanılmasının öğrenmeye çok önemli katkısı olduğunu düşünüyorum. Benim deneyimlerim, öğrencinin derse karşı olan ilgi ve alakasını son derece arttırmaktadır... Konuyla ilgili kendi deneyimlerimin aktarılmasının öğrencilerin derse karşı ilgisini artırdığını düşünüyorum. Derse karşı ilgisiz görünen bazı öğrencilerimin derse katılma konusunda daha istekli hâle geldiğine şahit oluyorum. Bazı öğrencilerimin günlük hayattaki gelişmeleri çok yakından takip etmeleri beni hem şaşırtıyor hem de çok mutlu ediyor” (Ö6).

"Sosyal bilgiler dersinde günlük hayattaki deneyimlerin derslerde kullanılması dersin ve konuların öğrenilmesini kolaylaştırıyor. Öğrencilerin ilgisini çekiyor... Konuyla ilgili deneyimlerimi aktarıırken gerçek hayatla ilişki kurulduğunda, özellikle de benimle ilgili bilgiler ise daha çok dikkatlerini çekiyor" (Ö5).

"Derste kendi deneyimlerimden bahsetmem, öğrenmenin daha kalıcı olmasını, konunun günlük hayatla bağının güçlenmesini ve somutlaşmasını, öğrencinin dikkatini arttırmayı sağlıyor. Ayrıca öğrenmeyi kolaylaştırıyor, öğrenilen teorik bilgi ile yaşam pratiğini birleştiriyor. Öğrencilerin neden-sonuç ilişkisi kurabilmesini, motivasyonu arttırmayı ve dersi daha eğlenceli hâle getirmeyi sağlıyor" (Ö7).

"Sosyal bilgiler dersi yaşamın kendisidir. Bu yüzden deneyimleri örnekleyip kullanırız. Öğrenci, yaşanmış hikâyelerden kendine dersler çıkarıp empati kurar... Öğrenci sizi rol model olarak gördüğü için bu hedefleri kendinde gerçekleştirmeye çalışır, azmi ve başarısı artar" (Ö8).

"Ders konularımız günlük hayata hazırlık için çok önemli. Çok önemli katkısı olduğunu düşünüyorum. Çocuklar konuları daha kolay öğreniyor. Bilgiler daha kalıcı ve çekici oluyor... Ben de sizin yaşınızda şunları yaptım vb. konuşmalar öğrenciler kendilerini yakın hissediyor" (Ö1).

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Derslerde Günlük Yaşam Deneyimlerini Aktarmalarının, Öğrencilerin Kendi Deneyimlerini Aktarmalarına Etkilerine Yönelik Görüşleri

Görsel 2'de yer aldığı üzere sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini aktarmalarının, öğrencilerin kendi deneyimlerini aktarmalarına etkilerine yönelik görüşleri; ilgi çekme (f:6), aktif katılım (f:4), dersi sevme (f:4), konuyu içselleştirme (f:3), öz güveni artırma (f:3), mutluluk (f:2), akran değerlendirmeyi geliştirme (f:1), anlamlı öğrenme (f:1), başarı (f:1), bilgi artışı (f:1), empati becerisini geliştirme (f:1), bilginin kalıcılığı (f:1), kazanımlara ulaşmayı kolaylaştırma (f:1), derse odaklanma (f:1), öğrenmenin gerçekleştiğini gösterme (f:1), öğrenmeyi kolaylaştırma (f:1), derse ön yargıyı azaltma (f:1), saygı değerini kazandırma (f:1), bilginin somutlaşması (f:1), tarih konularını öğrenmeyi kolaylaştırma (f:1), dersi verimli kılma (f:1) ve dersi zevkli kılma (f:1) olarak tespit edilmiştir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini aktarmalarının, öğrencilerin kendi deneyimlerini aktarmalarına etkilerine yönelik görüşlerinden örnekler şöyledir:

"Kendileri de ders sürecine dâhil oldukları için dersi özümseyiyorlar. Katılım sayısı artıyor ve ders daha sürükleyici oluyor. Sosyal bilgiler dersine ait ilgi ve sevgileri artıyor. Özellikle tarih ile ilgili konularda daha kolay öğreniyorlar" (Ö9).

"Öğrencilerin de örnekler vermeleri, derse aktif olarak katılmaları sağlıyor. Öğrencilerin derse olan ön yargıları azalıyor. Derse katıldıkları için çok mutlu oluyorlar. Öz güvenleri artıyor" (Ö1).

"Öğrencilerimin günlük yaşamda edindiği deneyimleri, ders konuları ile bağlantı kurması konuyu anlamlandırması bakımından önemlidir. Soyut, akılda kalmayan bilgiler yerine somut, günlük yaşam ile bağlantılı öğrenmeler daha anlamlı ve kalıcı olmaktadır" (Ö10).

"Öğrenciler kendi deneyimlerini aktarıırken çok daha mutlu oluyorlar ve öğrenmeleri daha kolay oluyor. Çok da seviniyorlar kendi deneyimlerini aktarıırken" (Ö5).

"Öğrencilerin deneyimlerini aktarma, akran eğitimi, akran değerlendirmesi, konulara bakış açıları, birbirlerini daha iyi anlamaları, farklı görüşlere saygı göstermeleri üzerinde etkilidir" (Ö4).

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Derslerde Günlük Yaşam Deneyimlerini Kullanırken Dikkat Etmeleri Gereken Unsurlar

Görsel 3 Sosyal bilgiler derslerinde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımında dikkat edilmesi gereken unsurlar

Görsel 3'te yer aldığı üzere sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullanırken dikkat etmeleri gereken unsurlar; konudan sapmama (f:6), zaman kontrolü (f:5), öğrencinin gelişim düzeyine uygunluk (f:2), öğrencinin ilgisini çekme (f:2), anlaşılır örneklerin seçilmesi (f:1), geçmişle bugün arasında bağlantı kurma (f:1) ve öğrencinin sosyoekonomik yapısına uygunluk (f:1) biçiminde ortaya konmuştur. Sosyal bilgiler derslerinde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımında dikkat edilmesi gereken unsurlara yönelik öğretmenlerin görüşlerinden örnekler şöyledir:

"Günlük deneyimlerimi öğrencilerimle paylaşırken bazı problemler ortaya çıkmaktadır. Konu benimle ilgili bir deneyim olduğu için zaman zaman asıl konudan saparak konunun öznesine dönüşebiliyorum. Kendi hayatımla, tecrübelerimle ilgili anlattıklarım, ister istemez benim hayatımla ilgili başka soruların sorulmasına yol açıyor. Bu durum, işlememiz gereken asıl konudan uzaklaşmamıza yol açıyor. Verdiğim örnekler kimi zaman özel hayatımızdan, aile hayatımızdan çocuklarımızdan ve hatta askerlikten örnekler verince konu birden benimle ilgili diğer merak edilen konulara geliyor" (Ö7).

"Deneyimlerimi aktarırken karşılaştığım zorluklar genelde zamanın yetmemesi oluyor. Öğrenciler de örnek vermek isteyince konuda dağılmalar ve zaman sıkıntısı oluyor" (Ö3).

"Konuya ilişkin deneyimler aktarılırken konunun farklı anlaşılacağı örneklerden uzak durmaya çalışırım. Bazen verilen örnekler bazı öğrencilerde rahatsızlığa neden olabilmektedir. Mesela otoparkta engelliler için ayrılan alana normal bir aracın park etmesini eleştirirken bir öğrencinin 'Öğretmenim biz de oraya park ettik' demesi, yeniden bir açıklama yapma durumu oluşturabiliyor" (Ö10).

"Sınıf yönetimi iyi olmazsa konu dağılabilir" (Ö13).

"Bazen örnek verilen durumlarda yaş farkının olması (42), öğrencilerle aynı kanalın yakalanamaması gözlemlenir. Bu durumun doğal bir durum olduğunu anlatıcının bilmesi ve aksi durumların gözlemlenmesi durumunda sınıf içi iletişimin olumsuz bir hâl alabileceği bilinmelidir" (Ö4).

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımına ilişkin görüşlerini irdeleyen bu araştırma kapsamında dikkat çekici sonuçlara ulaşılmıştır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımı; ilgili konular, öğrenme üzerindeki etkileri, öğrencilerin kendi deneyimlerini aktarmaları üzerindeki etkileri ile dikkat edilmesi gereken unsurlar boyutlarıyla öne çıkmaktadır.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullandıkları konular arasında iklim, ekonomik faaliyetler, hak ve özgürlükler, meslekler, demokrasi, doğal afetler, iletişim, kültürel özellikler, nüfus ve dağılışı, olaylar ve sonuçları, sorumluluklar ile yönetim birimleri dikkat çekmektedir. Bu konuların seçiminde sosyal bilgiler dersi öğretim programının ve ders kitaplarının içeriklerinin etkisinin olduğu söylenebilir. Bunun yanında iklim değişikliği krizi, dünyada ve Türkiye'de yaşanan güncel gelişmeler ve sorunlar gibi etkenlerin de belirleyici olabileceğini ifade etmek mümkündür. Akkan ve Akhan (2020) tarafından gerçekleştirilen araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adayları ekonomi, siyaset, eğitim, çevre kirliliği ve küresel sorunlar, göç ve bilim temalarında güncel olaylarla ilgili değerlendirmede bulunmuşlardır. Benzer bir sonuca Gedik (2010)'in çalışmasında da ulaşılmıştır. Bu çalışmada öğrencilerin görüşlerine göre sosyal bilgiler dersinde kullanılan güncel olaylar; kuraklık, siyasi konular, uluslararası sorunlar, kültür-sanat, çevre sorunları, spor, doğal afetler, demokrasi ve insan hakları, toplumsal sorunlar ile asayiş sorunları ele alınmıştır. Gürkan (2009), öğretmenlerin derslerde güncel olaylar kapsamında çoğunlukla günlük toplumsal konuları seçtiklerini belirtmiştir. Eryılmaz ve Çengelci Köse (2017), öğrencilerin, güncel olaylardan yararlanılarak işlenen sosyal bilgiler dersinin sosyal problemlere duyarlılıklarına olumlu bir etki yaptığı sonucuna ulaşmıştır. Kan ve Demirhan (2019)

tarafından da sosyal bilgiler dersinde insanları ilgilendiren güncel sorunlara ve haberlere yer verilmesinin gerekliliğinin altı çizilmektedir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımının öğrenmeye etkileri açısından ilgi çekme, bilginin anlaşılması, bilginin kalıcılığı, öğrenmeyi kolaylaştırma, aktif katılım, bilginin somutlaşması, empati becerisini geliştirme, dersi eğlenceli kılma, konuyu içselleştirme, öğrenme isteğini artırma ile yaşama hazırlık unsurlarının ön plana çıktığı görülmektedir. Bu sonuçların, öğretmenlerin mesleki deneyimleriyle, öğretmenlerin ve öğrencilerinin kişisel özellikleri gibi birtakım faktörlerle ilgili olabileceği söylenebilir. Araştırmanın bu sonuçları, Akdağ vd. (2014), Arın ve Deveci (2008), Batti (2016), Bekret (2019), Bozkurt (2017), Gürdoğan Bayır (2010), Gürkan (2009), Gürkan vd. (2020), Sağlamgöncü ve Deveci (2023), Sömen (2020) ile Zemin (2013) tarafından belirtilen güncel olayların öğretiminin öğrencilerin dikkatini çektiği, öğrenmeyi kolaylaştırdığı, dersin içeriğini somutlaştırdığı, başarıyı artırdığı, öğrenilenlerin kalıcılığını ve aktif katılımı sağladığı üzerinde etkili olduğu sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Pescatore (2007), güncel olayların eleştirel bir analizinin yapılmasının öğrencilerin vatandaşlık bilincini geliştireceğine işaret etmektedir. Akdağ vd. (2014) tarafından sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin günlük problemlere çözüm önerileri geliştirmelerinin problem çözme, eleştirel ve yaratıcı düşünme, kendini ifade etme, iş birliği, aktif katılım gibi çeşitli becerileri geliştirdiği ifade edilmektedir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde kendi günlük yaşam deneyimlerini aktarmalarının, öğrencilerin kendi deneyimlerini aktarmalarına etkileri açısından ilgi çekme, aktif katılım, dersi sevme, konuyu içselleştirme, öz güveni artırma ile mutluluk unsurlarının daha fazla belirtildiği görülmektedir. Bu hususların ön plana çıkmasında öğretmenlerin mesleki tecrübeleri, öğretmenlerin ve özellikle öğrencilerin kişisel özellikleri ve eğilimleri gibi çeşitli faktörlerin etkili olabileceği belirtilebilir. Bu sonuçlar, Arın ve Deveci (2008), Bozkurt (2017), Gürdoğan Bayır (2010), Gürkan vd. (2020), Sağlamgöncü ve Deveci (2023), Sömen (2020) ile Zemin (2013) tarafından gerçekleştirilen araştırmalarla uyumludur. LeCompte vd. (2017), öğretim programına güncel olayların dâhil edilmesinin, öğrencilere dil becerileri, kelime bilgisi, okuduğunu anlama, eleştirel düşünme, problem çözme, sözlü ifade ve dinleme becerilerini kazandıracaklarını açıklamaktadır. Street (2002) de gazete okumanın öğrencilerin okuma, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacağına vurgu yapmaktadır.

Sosyal bilgiler dersinde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımının öğrenme ve öğretmenlerin deneyim aktarımının öğrencilerin kendi deneyimlerinin aktarımı üzerine etkileri birlikte incelendiğinde ise ilgi çekme, aktif katılım, öğrenmeyi kolaylaştırma, bilgiyi kalıcı hâle getirmeye yardımcı olma, konuyu içselleştirme, bilgiyi somutlaştırmayı sağlama, empati becerisini geliştirme, dersin verimli olmasına destek olma, saygı değerinin öğretilmesini sağlama, başarıyı artırma ve anlamlı öğrenmeye neden olma yönündeki görüşlerin vurgulandığı saptanmıştır.

Bu sonuçların yanında sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine göre derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımında dikkat edilmesi gereken unsurlar arasında konudan sapmama, zaman kontrolü, öğrencinin gelişim düzeyine uygunluk ile öğrencinin ilgisini çekme önemsenmektedir. Bu unsurların, öğretmenlerin mesleki tecrübeleri, sınıf yönetimi, öğretmenlerin ve öğrencilerin kişisel özellikleri ile eğilimleri gibi etkenlerle ilişkili olabileceği söylenebilir. Gürkan vd. (2020) tarafından yapılan araştırmada öğretmenler, sosyal bilgiler derslerinde güncel olaylar işlenirken kavrama yetersizliği, müfredat yetiştirme kaygısı, gereksiz cümle kurulması, sürecin kontrolden çıkması, bilgi kirliliği, konu bütünlüğünün sağlanamaması gibi sorunlar yaşanabileceğini belirtmişlerdir. Böyle sorunların yaşanmasını önlemek amacıyla derslerde günlük yaşam deneyimlerine yer verilirken araştırmada belirtilen noktalara dikkat edilmesinin, dersin öğrenme kazanımlara ulaşılmasında önem taşıdığı düşünülmektedir.

Araştırma sonuçları kapsamında öneriler aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır:

1. Araştırmanın bulgularında ortaya konan sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullandıkları konular ile bunların kullanımında dikkat edilmesi gereken unsurlar, sosyal bilgiler öğretmenlerine öğrenme-öğretme yaşantıları sürecinde yardımcı olabilir.
2. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullanmalarını teşvik etmek amacıyla hizmet içi eğitim faaliyetleri, seminerler, çalıştaylar vb. düzenlenebilir.
3. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerini kullanmalarına ilişkin eylem araştırmaları gerçekleştirilebilir.
4. Sosyal bilgiler dersinde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımının öğrenme ve öğrenci deneyimleri üzerine etkilerini belirlemeye yönelik nicel veya karma araştırmalar yapılabilir.

Yazar Katkı Oranları

Çalışmaya 1. Yazar: %50, 2. Yazar: %30, 3. Yazar: %20 oranında katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı

"Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımına ilişkin görüşleri" başlıklı makalemizin herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur. Yazarlar arasında da herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Etik Beyan

"Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde günlük yaşam deneyimlerinin kullanımına ilişkin görüşleri" başlıklı araştırma için İzmir Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün, 30.12.2021 tarih ve E-12018877-604.01.02-40136896 sayılı yazısı ile etik izin alınmıştır.

Kaynakça

- Akdağ, H., Oğuz, R., Tatar, O., & Subaşı, Y. (2014). Ortaokul sosyal bilgiler ders kitaplarının güncel olaylar bağlamında öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 49-65.
- Akdaş, H. (2013). *Sosyal bilgiler dersinde güncel olaylardan yararlanmanın öğrencilerin karar vermelerine etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Akkan, M., & Akhan, N. E. (2020). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının güncel olayları argümantasyon tekniği ile değerlendirmeleri. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 8(21), 118-139. <https://doi.org/10.33692/avrasyad.702930>
- Arın, D., & Deveci, H. (2008). Sosyal bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının öğrenci başarısına ve hatırd tutma düzeyine etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(26), 170-185.
- Batti, Ö. (2016). *Güncel olayların sosyal bilgiler dersinde kullanımının öğrencilerin akademik başarı ve barış değer düzeylerinin gelişimine etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Bekret, D. (2019). *Kanıt temelli güncel olayların sosyal bilgiler dersinde kullanımına yönelik bir eylem araştırması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Binbaşıoğlu, C. (2004). Eğitimde günlük olaylar ve öğretimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 315, 14-16.
- Bozkurt, S. (2017). *Ortaokul 6. sınıf sosyal bilgiler dersinde güncel olayların kullanımına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Creswell, J. W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* (M. Bütün & S. B. Demir, Çev. Ed.). Siyasal Kitabevi.
- Demirezen, S. (2023). Güncel olaylar öğretiminde salgın hastalıklar ve pandemi örneği. *The Journal of Academic Social Science*, 11(137), 66-86. <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.67115>
- Demirkaya Gedik, H. (2008). Sosyal bilgiler ders kitaplarında güncel konular. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(1), 117-134.
- Deveci, H. (2007). Sosyal bilgiler dersinde güncel olayların öğretimine ilişkin öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 7(1), 417-451.

- Dönmez, T., & Yel, S. (2022). Sosyal bilgiler dersinde güncel olay kullanımına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(19), 501-514. <https://doi.org/10.46778/goputeb.1104585>
- Ersoy, A. F. (2017). Fenomenoloji. A. Saban & A. Ersoy (Ed.), *Eğitimde nitel araştırma desenleri* içinde (s. 81-138). Anı Yayıncılık.
- Eryılmaz, Ö., & Çengelci Köse, T. (2017). Sosyal bilgiler dersinde güncel olay kullanımının öğrencilerin sosyal problemlere duyarlılıklarına etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(62), 985-1000. <https://doi.org/10.17755/esosder.288106>
- Gedik, H. (2010). Güncel olayların ilköğretim sosyal bilgiler derslerinde kullanımı ve öğrenci görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 97-118.
- Gürdoğan Bayır, Ö. (2010). *Sosyal bilgiler dersinde güncel olaylardan yararlanmanın öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Gürkan, B. (2009). *Sosyal bilgiler eğitiminde güncel olaylar: İlköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler eğitiminde güncel olayları ele alış biçimlerinin değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çukurova Üniversitesi.
- Gürkan, B., Kanatlı Öztürk, F., & Kumru, S. (2020). Ortaokul sosyal bilgiler öğretiminde güncel olayların uygulanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci deneyimleri. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 266-302. <https://doi.org/10.29299/kefad.2020.21.01.008>
- Haas, M. E., & Laughlin, M. A. (2000, April 24-28). *Teaching current events: Its status in social studies today* [Bildiri sunumu]. The American Educational Research Association Annual Meeting, New Orleans, LA, United States.
- Kan, Ç., & Demirhan, N. (2019). Güncel olaylarla sosyal bilgiler eğitimi. M. B. Minaz & M. Sert Ağır (Ed.), *Eğitim bilimleri alanında araştırma makaleleri* içinde (s. 87-118). Gece Akademi.
- LeCompte, K., Blevins, B., & Ray, B. (2017). Teaching current events and media literacy: Critical thinking, effective communication, and active citizenship. *Social Studies and the Young Learner*, 29(3), 17-20.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Sage Publications.
- Martorella, P. H. (1998). *Social studies for elementary school children: Developing young citizens*. Prentice Hall.
- Memişoğlu, H., & Güçin, G. (2017). Current issues teaching according to the opinions of social studies teachers. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(4), 1274-1295. <https://doi.org/10.24289/ijsser.321626>
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev. Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Michaelis, J. U., & Garcia, J. (1996). *Social studies for children: A guide to basic instruction*. Allyn and Bacon.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2024). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (4, 5, 6 ve 7. sınıflar) Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli*. <https://tymm.meb.gov.tr/upload/program/2024programsos45670nayli.pdf>
- Öztürk, T., & Veziroğlu, K. (2019). Sosyal bilgiler ders kitaplarında güncel olayların kullanım durumu. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 180-193. <https://doi.org/10.47770/ukmead.793737>
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (M. Bütün & S. B. Demir, Çev. Ed.). Pegem Akademi.
- Pescatore, C. (2007). Current events as empowering literacy: For English and social studies teachers. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 51(4), 326-339. <https://doi.org/10.1598/JAAL.51.4.4>
- Sağlamgöncü, A., & Deveci, H. (2023). Sosyal bilgiler dersi güncel olay öğretiminde aktif öğrenme tekniklerinin kullanılması: Bir eylem araştırması. *Eğitim ve Bilim*, 48(213), 169-203. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2023.11723>
- Sosyal Bilgiler Ulusal Konseyi (National Council for the Social Studies [NCSS]). (2023, November 8). *Definition*. <https://www.socialstudies.org/media-information/definition-social-studies-nov2023>
- Sömen, T. (2020). Sosyal bilgiler öğretiminde güncel olaylar. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 431- 447. <https://doi.org/10.33418/ataunikkefd.803302>

- Sönmez, V. (2010). *Sosyal bilgiler öğretimi ve öğretmen kılavuzu: Yeni programa göre düzenlenmiş yeni ders planı örnekleri*. Anı Yayıncılık.
- Street, C. (2002). Teaching with the newspaper. *The Social Studies*, 93(3), 131-134. <https://doi.org/10.1080/00377990209599897>
- Taşkın, A., & Memişoğlu, H. (2019). Sosyal bilgiler ders kitaplarında güncel konulara yer verilme durumunun incelenmesi. *Kastamonu Education Journal*, 27(2), 599-610. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.2609>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, E., & Özmen, K. (2022). Özel eğitim öğretmenlerinin sosyal bilgiler derslerinde güncel olay kullanımına ilişkin görüşleri. *Journal of Innovative Research in Social Studies*, 5(1), 51-69. <https://doi.org/10.47503/jirss.1116640>
- Zemin, S. (2013). İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde güncel olayların öğrenci başarısına ve hatırd tutma düzeyine etkisi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.

Extended Abstract

Introduction

Students encounter a wide variety of current events every day. Although countless news stories are available through the media, only some of them are relevant to children's social education. Teachers play an important role by selecting events and topics that they believe will be relevant to students, that will interest them, and that can be incorporated into social studies courses and thus enrich social understanding (Michaelis & Garcia, 1996, p. 274). The use of daily life experiences by social studies teachers in courses can help make abstract knowledge more concrete, providing students with meaningful examples. In this way, it can become easier for students to understand how to apply what they have learned in the real world.

Social studies teachers have an important role in determining the topics in which daily life experiences are used in social studies courses, considering the effects of these experiences on learning and student experiences, and using them effectively in social studies courses. Therefore, in this study, the opinions of social studies teachers about daily life experiences, the subjects in which daily life experiences are used, the points to be considered when using them, and their effects on learning and student experiences were examined in detail by emphasizing their common aspects. From this point of view, the aim of the study is to determine social studies teachers' opinions regarding the use of daily life experiences in courses.

Method

The research was structured according to the phenomenology design, one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of 14 social studies teachers working in schools affiliated with the Ministry of National Education in Izmir.

Data were collected using a semi-structured interview form. After the permissions for the research were obtained, the literature was reviewed, and expert opinions were sought to develop the interview form. The research data were obtained in three stages: pre-interview, pilot study and main study. The semi-structured interview form consists of personal information and interview questions. The interview included questions on the topics and examples where daily life experiences are used in social studies courses, the effects of using daily life experiences on learning, the effects of teachers' sharing of their own daily life experiences on students' sharing of their own experiences, and the issues that need to be considered when using daily life experiences.

The data of the research were analyzed with the content analysis technique using MAXQDA software. The data transferred to the computer environment were coded by the researchers. The coded data were compared and the codes were finalized. Based on the commonalities between the codes, the data were grouped under certain themes. The data were organized according to the codes and themes, and the findings were presented with direct quotations. In order to improve the quality of the research, the strategies suggested by Lincoln and Guba (1985) were taken into consideration. To enhance credibility, the data were collected objectively, and the results were presented objectively. To increase transferability, the data were described in detail, and a purposeful sampling method was used when selecting the study group. In line with the consistency examination, a similar approach was adopted in collecting, coding, and relating the data to the results. Confirmability was ensured by preserving the raw data of the research, coding, and inferences. In the ethical dimension of the research, no personal information about the social studies teachers was included in the reporting stage, and the teachers were coded. Voluntary participation was emphasized during the interviews.

Findings and Results

In this study, which examined the opinions of social studies teachers on the use of daily life experiences in courses, remarkable results were found. Social studies teachers' use of daily life experiences in their courses included climate,

economic activities, rights and freedoms, professions, democracy, natural disasters, communication, cultural characteristics, population and its distribution, events and their consequences, responsibilities and administrative units. It can be said that the content of the social studies curriculum and textbooks had an impact on the selection of these topics. In addition, it is possible to state that factors such as the climate change crisis, current developments and problems in the world and Turkey may also be determinative.

In terms of the effects of the use of daily life experiences in social studies teachers' courses on learning, it is seen that the elements of attracting interest, understanding the knowledge, retention of knowledge, facilitating learning, active participation, concretizing knowledge, developing empathy skills, making the course enjoyable, internalizing the subject, increasing the desire to learn and preparation for life come to the fore. It can be said that these results may be related to a number of factors such as teachers' professional experiences and personal characteristics of teachers and students.

In terms of the effects of social studies teachers' sharing their own daily life experiences on students' sharing their own experiences, it is seen that the elements of attracting interest, active participation, enjoying the course, internalizing the subject, increasing self-confidence and happiness are more frequently mentioned. It can be stated that various factors such as teachers' professional experiences, personal characteristics and tendencies of teachers and especially students can be effective in bringing these issues to the front.

In addition to these, according to the opinions of social studies teachers, among the issues that should be considered in the use of daily life experiences in courses, it is important not to deviate from the subject, ensuring time control, suitability to the student's developmental level and capturing the student's interest. These issues may be related to factors such as teachers' professional experience, classroom management, personal characteristics and tendencies of teachers and students.